ชื่อวิทยานิพนธ์ **การประเมินสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและความไม่เสถียรภาพของพื้นที่บนที่สูง จังหวัดพังงา**

ผู้เขียน เชาวน์ ยงเฉลิมชัย, สุชาดา ยงสถิตศักดิ์, อานันต์ คำภีระ, พีระพิทย์ พืชมงคล
สาขาวิชา ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์
ปีการศึกษา 2543

บทคัดย่อ

ภาคใต้ของประเทศไทยมักประสบปัญหาภัยธรรมชาติอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะการเกิดน้ำท่วมและแผ่นดินถล่ม ซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศและชีวิตของประชาชน การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากภาพดาวเทียมและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อศึกษาการใช้ที่ดินบนพื้นที่สูงและจัดทำแผนที่บริเวณพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่ม และพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินถล่มในจังหวัดพังงา โดยวิธีการถ่วงน้ำหนัก และการให้คะแนนตามลำดับความสำคัญของปัจจัยที่คาดว่ามีผลต่อการเกิดแผ่นดินถล่ม เช่น ปริมาณน้ำฝน ชนิดของหิน เนื้อดิน ความลาดชัน การใช้ประโยชน์ที่ดิน และระดับความสูงของพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่สูงที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ปลูกยางพารา 162,969 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24 ของพื้นที่ลาดชันสูง ส่วนพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มสูง ปานกลาง และต่ำ มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 9.15, 25.13 และ 13.72 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ตามลำดับ โดยพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มสูง เกิดในบริเวณที่มีฝนตกมาก และเป็นพื้นที่ลาดชันสูงของหินแกรนิตและพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง ปานกลาง และต่ำ ต่อการเกิดแผ่นดินถล่ม มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 2.05, 2.98 และ 43.14 ของพื้นที่ทั้งหมด ตามลำดับ แผนที่เสี่ยงภัยทำให้ทราบถึงบริเวณพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่ม และพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินถล่ม ถือเป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันและลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น ถึงแม้ว่าการเกิดแผ่นดินถล่มไม่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นได้ แต่สามารถลดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินได้ โดยมีมาตรการป้องกันและบรรเทาผลกระทบ เพื่อลดความเสี่ยงให้น้อยลง ซึ่งการประยุกต์ใช้ข้อมูลดาวเทียมและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในด้านการบริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ